

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zmaga Angležev nad Arabijem.

Na svetopisemskih tleh, v deželi starih Faranov dogodil in zvršil se je zopet zgodovinski čin, čegar posledice sezajo daleč čez mejo po naravi odkazanega mu pozorišča. Arabi-bej, ki se je v kratkem času od malo poznatega polkovnika popél do velmožnega diktatorja Egipta, kateremu so slavo peli razni listi, prerokovaje mu slavno bodočnost in pripisovaje mu epohalno genijalnost, podlegel je v kratkejši a povsem odločilni bitki angleškemu polku pri Tel-el-Kebiru. Razbita je vojna sila Egipčanov, Arabi sam prišel je baje uže v pest zmagonosnim zasledovalcem in boj v Egiptu je dovršen, ker po udarci pri Tel-el-Kebiru nij pričakovati daljnega uspešnega upora, temveč odslej je ves boj samo še „zajčja lov“.

Ta odločilna bitka Angležev vzbuja pri raznih ljudeh razne, deloma popolnem navskrižne misli in občutke. Veliko število, in mej temi smo tudi mi rahločutni Slovenci, milujejo Arabija in Egipčane češ, da je po gaslu „Egipt Egipčanom“ pri Tel-el-Kebiru narodnostno načelo dobilo udarec ter zmagala Angležev kramarska politika. A ne glede na to, da so se pri grozodejstvih v Aleksandriji Egipčani izkazali nevredne, ker še nezrele za svobodo in samoupravo, ne sme se prezirati, da se ob bregovih Nila nij razpravljalo toli narodnostno, nego versko, panislamitično vprašanje. Podlegel je fanatizem Muhamedanovih vernikov, omika zmagala je nad afriškansko in azijsko besnostjo, ob enem pa je naša kleta nasprotnica, Turčija, uničena v Egiptu, ona Turčija, ki je poslušaje šepetanje tajnega svojega svetovalca, železnega kancelarja, igrala jako slepljivo ulogo ter danes Arabija odlikovala sijajnim redom, jutri pa ga zaradi premenjenih razmer proglasila puntarjem.

Angleški list „Daily Naws“ pismo o angleške zmagi, pravi: „Angleška mora v Egiptu uvesti

ustavo (representativne naredbe), primerno zdanjem egiptovskim odnošajem. Po vsakej ceni pa se mora preprečiti upliv Turkov v Egiptu. Nobena posledica angleškega posredovanja bi ne bila neznosnejša za Anglijo, nego zopetno uvedenje avtoritete sultanove, ki je nekdanj tako pogubljivo učinkovala.“

Po tej izjavi odvažnega angleškega lista in po zatrditvi ministra Gladstona, ki se do zdaj še nikdar nij izneveril svojemu gaslu „Hands off“ in še pred ekspedicijo v Egipt v javnem zboru izrekel se: da ne namerava dotakniti se svobode Egipčanov, temveč da jih hoče le osvoboditi terorizma vojne stranke, bi se skoraj smelo sklepati, da bodočnost Egipčanom ne bode neugodna, morda ugodnejša, nego marsikateremu narodu drugod.

Angleška zmaga razpršila je preteči požar izlamizma ter s tem kolikor toliko prečrtala račun brezobzirnemu mogotcu v Varzinu, kateremu bi bil izlamizem postal sicer močan zaveznik ter je omajala vero v Bismarckovo vsegamogočnost in nezmotljivost, katera je postajala od dne do dne oholejša in neznosna.

Ker je tedaj pri tem porazu prizadeta Turčija in jej bode odvzet Egipt, iz katerega ne bode več srebala novih močij, ker je to zopet korak k njenejši oslabiljenosti in k konečnemu razpadu, moramo s slovanskega stališča izražati le svojo zadovoljnost o tem najnovejšem dogodku, ki je nekaka zadostitev za one slovanske junake, ki so pred štirimi leti z vezanimi rokami stali pred zlatim Carigradom in bili po Beaconsfieldu in Bismarcku goljufani za trofeje dolgotrajnega krvavega boja, ker si nijso upali zvršiti „fait accompli“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. septembra.

Cesarju so se na potu iz Gorice v Pulj izkazovala poklonstva, ki jih ni mogoče na kratko

opisati. Kakor so bila različna v zvanjosti, tako so bila jedina in slična v nepopačeni srčnosti in in udanosti do monarha. V Gradiški, Trziču, Nabrežini, Sežani, Rakitovici, Buzetu, Pazinu in Vodnjani izstopal je cesar iz dvorskega vagona ter je sprejemal poklonstva oblastij, duhovščine in društev. — V Pulji je bil veličanstveno pričakan in sprejet.

Deputacija reškega municipija sprejela se bode v nedeljo v avdienci ter je uže odpotovala iz Reke. — Tudi reški namestnik grof Geza Szápáry podal se je v Trst.

Državni finančni minister pl. Kallay poslovl se je 13. t. m. od uradnikov v Serajevu ter se podal v Mostar, od koder bo potoval v Trst.

Da bi se sprevidel status, rezerviran za kako mobilizacijo, naroča se občinskim predstojnikom, da naredé do 30. t. m. spisek vseh rezervistov po številu in vojskinem oddelku, kamor spadajo.

Rusinska duhovščina postala je zelo nemirna, kar je odstopil metropolit Sembratowicz. Veliko število grško-katoliških duhovnov hoče mu poslati prošnjo, naj bi v ožigled kritičnemu položaju rusinske duhovščine ne izvršil svojega sklepa ter je ne zapustil; sklicujejo se tudi na kanonične postavbe, katere mu odstop izrečno branijo.

Vnanje države.

Grško-turški prepir o meji še sedaj ni končan; govori se, da bodo morale posredovati velevalsti.

Iz Carigrada: Dufferin, pozvan, da pride v palačo in podpiše vojno konvencijo, nij hotel priti. On zahteva, da se, prej ko podpiše, plemené dve točki v proglasu proti Arabiji. — Derviš paša bo, hitro ko bo vojna konvencija podpisana, odpotoval v Egipt.

Internacionalna liga za prostost in mir sklenila je v Genfu resolucijo o Sueškem kanalu, v katerej zahteva v imeni mednarodnega prava priznavanje popolne nevtralnosti gledé kanala. Ta resolucija se bode poslala vsem vladam in parlamentom.

O Egiptu: Zmaga Angležev pri Tel-el-Kebiru je skoro gotovo odločila usodo Egipta. Vojska Arabijeva, ki se je v tem kratkem boji jako slabo obnesla, je večidel razpršena. Angleži za-

LISTEK.

Nove slovenske knjige.

Zopet nam je prijetna prilika pečati se z našo izišlimi slovenskimi knjigami, s katerimi se je obogatila in popolnila naša šolska literatura in katere so zopet vesel dokaz neprestanega marljivega delovanja. Danes imamo pred seboj:

I.

Zemljepis za prvi razred srednjih šol. Spisal in založil Janez Jesenko. Cena 45 kr. V Ljubljani. Natisnila „Narodna Tiskarna“. 1882. Ta 116 strani obsejajoča knjiga razpravlja, kolikor je za pričetnike srednjih šol potrebno in predpisano, zvezdoznanski, prirodoznanski in državnoznanski zemljepis, ter ima kot dodatek še: Razmerje mej staro in metersko mero; pregled visokosti nekaterih gorá; pregled obširnosti nekaterih jezer; pregled najimenitnejših rek in primerjajoč pregled toplinskih razmer. Da je vsa tvarina temeljito obdelana, temu porok je ime gospoda pisatelja,

katerega nam je hvaležno prištevati mej najmarljivejše pisatelje šolskih knjig in sploh mej neumorne delavce na literarnem polji, kajti razen knjige, o kateri je baš govor, napisal, izdal in založil je g. profesor Jesenko še: Zemljepisno začetnico, Občni zemljepis, Mali občni zemljepis, Prirodoznanski zemljepis, Občno zgodovino I, II. in III. del, Goldsmith: Župnik Wakefieldski in Cummins: Prižigalec I. in II. del — tako, da nas je v zemljepisnem in zgodovinskem oziru oprostil vsakeršnih skrbij in nam vrhu tega še priredil zabavno berilo. Jezik v najnovejšem zemljepisu je čist in gladek, izrazi povoljno izbrani. Bodi tedaj tej knjigi tolik uspeh, kolike je delavnost in požrtvovalnost gospoda pisatelja!

II.

Prvo berilo in slovnica za slovenske ljudske šole, sestavila A. Razinger in A. Žumer, ljudska učitelja. Cena vezane knjige 24 kr. Založil pl. Kleinmayr in Bamberg. Gospoda pisatelja A. Razinger in A. Žumer sta pred dvema letoma izdala „abecednik za slovenske ljudske šole“, kateri se je po Slovenskem tako hitro razširil, da

je pred kratkim uže izšel v drugem natisu. To je najboljši dokaz, da je knjiga sestavljena po pravih pedagoških načelih in da ustreza terjatvam slovenskih ljudskih šol. Po istih načelih sta ta dva gospoda izdelala „prvo berilo in slovnico“ za drugo šolsko leto. Nadejati se je torej, da bodo gospodje učitelji na slovenskih ljudskih šolah ravno tako vse sejo pozdravili to novo učno knjigo, kakor poprej abecednik, tem bolj, ker šole, katere so vpeljale abecednik, imajo za drugo šolsko leto prave učne knjige; kajti „drugo berilo in slovnica“ je pisana za tretje šolsko leto. Uže po vnanji obliki se ta knjiga sama priporoča. Papir je močan, tisk pa prav razločen in velik, kar posebno poudarjamo, ker se mnogokrat slišijo tožbe, koliko kratkovidnih otrok v višjih razredih kažejo statistične date. Gotovo k temu tudi pripomorejo učne knjige z premajhnim tiskom. Kar pa se tiče vsebine, nam površni pregled kaže isto razvrstitev tvarine, kakor se nahaja v abecedniku, samo da je tu v toliko razširjena, kolikor več je otrokom družega šolskega leta umevna in se torej popolnoma naslanja na „abecednik“. Nazorne vaje so jako mikavno sestavljene, n. pr. v

sedli so uže Zagazig in Belbeis in tudi v ostrogu pri Kafr-el-Davaru so menda uže tega prepričanja, da bode vsaki upor brezvspešen. Poročalo se je, da je ondokajšnji poveljnik, Šerif paša, uže naznanil, da se boče podati. Ako je to res, potem se tudi posadke v mestu Abukir, Rosette in Damiette ne bode dolgo obotavljale, se podati. Prizadevanja Arabijeva, da bi iz domačih prebivalcev, fellah, storil dobre vojake in navdušene za neodvisnost domovine, bila so zaman. Njegova vojska počasi gineva in Angleži bočo te ostanke kmalu premagali. Sicer vojne še ni konec, vendar se lahko v kratkem pričakuje in ko bodo Angleži imeli še Kairo v svojih rokah, tedaj bode egiptovsko vprašanje le še diplomatske zanimljivosti.

Najnovejša poročila o vojevanji: Kabira je mirna; v Kafr-el-Dauar je prišla deputacija kahirskih prebivalcev, da bi khediva uvérila o svojej lojalnosti. Wolseley javlja 13. t. m., da gre v naglih marših čez puščavo v Kairo. — Angleži posedajo kahirsko železnico. — Wolseley je v Tel-el-Kebiru osvojil si 50—60 topov. Arabi paša podal se je v Kairo. Angleška kavalarija zaséla je Belbeis kamor pride danes Wolseley s pésci. — Angleška avantgarda dospela je po železnici v Kairo in je bila oduševljeno vzprijeta. Vse visoke osebe, ki so se udeležile revolte, so pokoravajo. Govori se, da je Arabi paša vjet, kar bi močno pospešilo konec ustanka.

Dopisi.

Iz Tolmina 13. septembra [Izv. dop.] Došel je za Tolmin najveselejši dan 12. t. m., katerega si mora občina gotovo z zlatimi črkami zabeležiti in shraniti v večni spomin. Ta dan obiskal je Tolmin Nj. Veličanstvo presvitli naš cesar. Uže na vse zgodaj slišal se je grom topičev in igrala je domača godba budnico po našem trgu; skorej vse, staro in mlado bilo je urno na nogah, okinčati posamezna poslopja, kajti zbirati se je začelo ljudstvo od vsch stranij v Tolmin.

Na stotine zastav, cesarskih, cesaričnih, slovenskih in avstrijskih vihralo je iz posameznih oken trga Tolminskega, kateri je bil isti dan v praznične obleki. Pet lepo okinčanih slovokov s primernimi napisi, bilo je napravljenih; prvi bil je postavljen na mostu čez Sočo.

Ob 10¹/₂ uri zjutraj naznani grom topičev prihod Nj. Veličanstva v Tolmin, ter uže pred Tolminom preko ceste zbrana množica jela je presvitlega vladarja pozdravljati z navdušenimi živio-klici. Dospevši v Tolmin, stopi pred poslopjem c. kr. okr. glavarstva, kjer so ga pričakovale vse deputacije, iz kočije. Tu ga pozdravi in sprejme tolminski župan g. Devetak s primernim nagovorom, na kateri je presvitli cesar blagovolil odgovoriti. Na to zaigra godba cesarsko himno in navdušenih src iz grl veliko tisoč zbrane množice doné neprenehni živio-klici. Po končanem sprejemu ogledal si je presvetli cesar veterance, nekatere tudi nagovoril. Potem izročite Nj. Veličanstvu mladi gospici Ivančič in Unterkircher z lepim govorom šopek cvetic.

Od tukaj poda se Nj. Veličanstvo v veliko dvorano c. kr. okrajnega glavarstva, katera je bila

dvogovorih in pogovorih (obleka, družina, cerkev, zemlja in zrak i. dr.), kar otroški duh bolj vzbuja, kakor v pripovedovalnej obliki. Vsa berila so kaj dobro izbrana in kar jih je v vezanej obliki, jako pripravna za memoriranje. Jezik je prav priprost in umeven, vse je obravnavano v kratkih stavkih. — Slovnica (19 strani obsejajoča) je obravnavana v 22 vajah. Pravila so prav kratka in umevna. Glavna prednost te slovnice pa je ta, da se popolnoma opira na berilo, kajti večina slovnčnih nalog se ima izdelati po zaznamovanih berilih. Tem načinom postane slovnčni pouk, ki je sploh bolj suhoparen, živahnejši, mikavnejši in lažji. Dalje so naloge jako lahke in so pripravne zlasti za posredni pouk. Omenimo naj še nekatere nalog pisanih v dijalektu, katere imajo otroci pravilno prepisati, n. pr. 13., 57., 64., 66., 68., 77., 142. naloga, kar kaj dobro služi v zboljšanje jezika in pravopisa.

S to knjigo sta gospoda spisatelja narodnemu šolstvu in učiteljstvu kaj dobro postregla in ako tu izražamo željo, da dobi čim preje tem bolje ministerjalno potrditev, govorimo gotovo v smislu množine narodnih učiteljev.

prav krasno okinčana, za Njim pa razne deputacije, katere so se zaporedoma predstavljale in sicer duhovščina, okrajni glavar z obojem, okrajni sodnik z obojem, župan tolminski z občinskim zastopom, davkarski uradniki, obč. zastopstva Volče, sv. Lucija, Št. Viška Gora, Grahovo, Šebrelje, Ponikve in Cerklno, učiteljstvo, odvetniki, notarji in načelnik veteranov z 2 namestnikoma. Po sprejemu teh deputacij šel je presvitli cesar peš v cerkev, od tam v šolo in potem je bil obed v gostilni pri pošti, h kateremu so bili povabljeni razen dvornih še sledeči gospodje: okr. glavar namestniški svetovalec Schemerl, okr. glavar Fabiani, okr. sodnik Unterkircher, tolminski župan Devetak, župan sv. Lucije Kovačič, tolminski dekan Kragelj, cerkljanski dekan Jeram, volčanski župnik Golja, odvetnik Pitamic in notar žl. Premerstein.

Mej obedom je Nj. Veličanstvo blagovolilo z mnogimi povabljenici govoriti. Pred stanovanjem zbrano ljudstvo je pa navdušeno živio klicalo in godba cesarsko himno svirala. Ob ³/₄ 1. uro popoldne končal je obed in Nj. Veličanstvo poda se iz dvorane pred stanovanje, kjer je bil od velike množice navdušeno z živio-klici sprejet, pozdravi ljudstvo na vse strani in obrne se do tolminskega župana, kateri je v primernej oddaljenosti zadaj stal ter izreče njemu in celej občini za lojalni sprejem srčno zahvalo, stopi potem v kočijo in se odpelje iz Tolmina proti Kanalu. Na poti se je povsod, kjer so stali slavoloki, trenutek mudil in ljudstvo pozdravljalo.

Slednjič moram pa še omeniti, da nij res, da je okr. glavar tolminski, — kakor „Tribüne“ od 11. in 12. t. m. poroča, — prepovedal županom cesarja slovenski nagovarjati, ampak prosto je bilo vsakemu županu nagovoriti Ga, kakor hoče. Tudi nij res, da bi bil okr. glavar prepovedal razobesiti slovenskih zastav, kajti lep dokaz temu je, da je bilo po trgu Tolminu na stotine slovenskih zastav.

Iz Gorice 14. septembra. [Izv. dop.] Predvčeraj točno ob določenej uri, ob 5¹/₂ namreč, pripeljal se je naš presvitli vladar po soški dolini v Gorico. Kolikor smo poizvedeli od svedokov, je bilo ono popotovanje pravi „triumfzug“, kakoršnega more le z dušo in telom cesarju udano ljudstvo napraviti. Koder se je cesar vozil, je bilo vse po mogočnosti najkrasnejše okinčano, od vseh stranij je privrelo naše ljudstvo, da z navdušenimi živio-klici cesarju svojo udanost in zvestobo pokaže. Občnega navdušenja nij moglo motiti rogoviljenje nekaterih krogov, namenjeno slovenski značaj naših gorá in naše dežele v kot potisniti, o čemer je bilo uže v dunajskih listih in bode najbrž še več čitati. Posebno hvalo smo dolžni izreči Solkanem, ki so, dasi blizu mesta Gorice — svoj slovenski značaj izvrstno varovali, kajti tu nij slišal presvitli cesar niti besedice tujke.

V Gorici bil je vzprijet cesar po županu na takozvanem Katarinijevem trgu, kjer je stal slavolok z latinskim napisom in to vsled tega, da bi se ognili slovenskemu napisu, katerega so Slovenci poleg italijanskega zahtevali. Kakih 50 korakov nižje je bil napravljen krasen paviljon, kjer je mestni župan nagovoril cesarja. Tu je bil tudi prvi pozdrav od strani goriškega prebivalstva in dementija se ne bojimo, ako povemo, da je bil ta pozdrav večinoma slovenski, t. j. „živio“ je zelo nadvladal. Od tu se je peljal cesar po korenju, gosposki ulici in Travniku v deželno hišo „stara kresija“, kjer ga je pričakoval naš knezoškof, načelnik civilne in vojaške gosposke itd. Kinč mesta bil je krasen, posebno se je odlikovala v tem oziru goriška čitalnica po transparentih in napisih ter jako okusnim ozalšanji fasade. Isti večer bila je bakljada, katere se je udeležilo kakih 1600 ljudi; goriška čitalnica s „pompornim društvom“ je dala kontigent od nad 200 udeležnikov. Vse nadvladajoči živio-klici so marsikomu svedočili, da Gorica nij še italijansko mesto, kar si dotičniki domišljajo.

13. septembra ob 7. uri zjutraj bilo je vojaško nadzorovanje na Rojah. Cesar bil je posebno z našimi brambovci jako zadovoljen in jim je v priznanje v slovenskem jeziku zaklical: „prav dobro“. Ob 9. uri so se pričele avdijence. Od slovenske strani

so se razen različnih županov poklonili cesarju podporno in bralno društvo po g. vodji Povše-tu, gosp. dr. Gregorčiču in Klobučarju, čitalnica po g. predsedniku Jegliču in politično društvo „Sloga“ po g. Tonkliju, kateri je cesarja slovenski nagovoril, kar se samo ob sebi razume.

Ob 2. uri popoldne pohodil je cesar bolnišnice, svilorejsko poskuševališče in slovenski in italijanski oddelek kmetijske šole; ob 4. uri se je pripeljal na Rojice k ljudski veselici, katera je bila neprekosljiva in jedina svoja vrste. Ves dan je vrelo ljudstvo od vseh stranij v mesto in uže predpoludne je bila gnječa na Travniku in glavnih ulicah tolika, da je bilo mogoče le počasi in s trudom dalje pomikati se. A ob 4. uri se je zbrala vsa ta množica z meščani vred nad 30,000 ljudi broječa na Rojicah, obširni ravnini blizu goriške postaje. Tu je bil z visokimi koli, na katerih so vihrale, državne in deželne zastave obmejen in z bršljinovimi in hrastovimi ovitki preprežen prostor. V sredini bil je postavljen rudeče-brzurnast baldakin za cesarja, nasproti pa omejen prostor za pevce, katerih je došlo od vseh strani nad dvesto. Tu naj omenim, da bi morali sodelovati pevci vseh narodnostij, katere se nahajajo na Goriškem. Parlamentiralo se je zbog tega z italijanskimi pevci in „gesangsvereinovci“ mnogo in dolgo, toda Italijani se nijso hoteli one svečanosti pod nobenim načinom udeležiti, jednega je uže a priori grizlo po trebuhu, družemu je bila soproga na mrtvaški postelji, tretji je imel sestre na Rojice izpremljevati itd., kar jih pa nij motilo, da so 8. septembra v Šagradu v društvu z Tržičani in Istranci pesni peli, katere jim nijso „grizenja“ prouzročile, kar smo po „Independentu“ poizvedeli. Prizadeval si je posebno goriški župan Mavrovič, da bi jih pregovoril, toda vse zaman. Nevolja radi tega bila je pri Nemcih kakor pri Slovencih obča. Ker bi bilo vsled neudeležitve Italijanov petje izpadlo, so se mogli pohlevni Slovenci — teh je bilo blizu 200, vsi namreč razen 25—30 udov tukajšnjega „gesangsvereina“ — udati in tudi italijansko peti. A nij to unicum, da Slovenec ne sme pred svojim vladarjem peti, ker Italijani nočejo vsled „grizavice“ sodelovati?! Petje vodil je slavni slovenski „general“ Hribar in bilo je — kakor vselej pod g. Hribar-jem — precizno, izborna; čudom se moramo čuditi vspehu posebno z ozirom na to, da so pevci od vseh stranij še le tisti dan v mesto prišli in torej k večjemu jedno ali dve skupni vaji imeti mogli. Goriški, šempaski in črniški pevci so prinesli svoje narodne zastave, kar nij bilo mogoče zabraniti, dasi so bile slovenske trobojnice v mestu prepovedane; a gotovo je, da so one zastave nekatere gospode zelo v oči bodle.

Slavnostni spreved je prekosil vse nadeje. Natančno popisati ga, nij mogoče, to se mora z lastnimi očmi videti. Nad 120 občin v abc-dnem redu s svojimi zastavami in napisi, — po „želji“ slavnega odbora so bile vse zastave občin, da bi se mir ne kalil (sic!), črno-žolte in belo-rudeče in 16 slovenskih društev s svojimi narodnimi zastavami so marširali pred našim viteškim cesarjem, pozdravljaje Ga z burnimi živio-klici. Z nepopisljivim navdušenjem je bil mej drugim sprejet „Naprej“, katerega je igrala godba naših vrlih Bricev mej sprevedom.

Za društvu so se začele naprej pomikati posamezne skupine predstavljajoče kmetijstvo, živinorejo, vinorejo, svilorejo, sadje-cveticorejo, gozdarstvo, skupina mornarjev in ribičev, lovcev in konečno svatbeni spreved, predstavljajoč staroslovenski običaj pri svatbah na Goriškem. Toda ad majorem Dei gloriam so bili predstavljajoči — Italijani, kar nij čudo, kajti Slovenec, Pajer, Ritter in Pretis, „wie reimt sich das zusammen?“

Po dokončanem sprevedu bi se morala pričeti ljudska veselica, ples na „brejarjih“, plezanje na jambore itd., toda dež, ki je začel močno liti, je prouzročil, da smo naglo v mesto pihetili, kjer je naše ljudstvo do pozne noči cesarja pred deželno hišo z vedno ponavljajočimi živio- in slava-klici ne-

popisljivim navdušenjem pozdravljalo. Razsvetljava mesta nij bila radi dežja, ki je na večer curkoma lil, tako sijajna, kakor bi z ozirom na priprave morala biti.

Danes 14. septembra ob 7. uri zjutraj — namesto ob 8^{1/2} kakor je bilo v programu — naznanjalo je gromenje topov in zvonjenje odhod Nj. Veličanstva v Tržič, Nabrežino itd.

Iz Hrpelj. 14. septembra. [Izviren dopis.]

„Zastave, v zrak se zdaj dvignite,
Topovi, glásno zagrmite,
In grom topóv in pésní glás
Naj rádosti bo évrst izráz!“

Da, takó je bilo prej, ko to pišem. Pri nas je bil „države širne, svetli car pozdravljen nam tik Istre meje.“

Premenil je prvotni načrt svojega potovanja precej, ko se Mu je telegrafčno naznanilo, da gojé Istrske občine ob Kranjskeji meji željo, pozdraviti svojega vladarja. Postal je pri nas 6 minut. Stopivšemu iz vozá na kolodvor, bogato okrašen s zastavami, slovenskimi, avstrijskimi in cesarskimi, in slovenskimi napisi, razradostilo se Mu je srce. Kajti iznenaden omenjal je g. vodji okrajnega glavarstva, da sè je národ zbral v obilnem številu. Podarili stè Mu krasen šopek cvetja mladi okroglični Brščici v lepej národnej nošnji ter bili odškodovani sè slovenskim „hvala“. Za občine govoril je slovensko besedo Materijski gosp. župan in zagotavljal Ga slovenske zvestobe. Cesar vprašal ga je marsikaj in tudi, prebivajo li tu samo Slovenci. Govoril je potem tudi sè županoma Jelšanskim in Podgradskim, sè vsimi duhovniki, z Odolinskim baronom g. Marencijem, s predsednikom tržaškega veteranskega društva g. Rácke-jem, kateri je bil prišel iz Trsta, z okr. poveljnikom veteranov vitezom g. Viccom iz Podgrada in s pomorskim častnikom g. Dejákom. Pozvedoval je o tukajšnjih razmerah, je-li dežela jako ubožna, je-li kaj boljša letina od lani, s čim se narod bavi in preživlja, koliko prebivalcev se broji v posameznih občinah in vaseh itd. Svojo posebno zadovoljnost izražal je ponavljanje o veteranih, ko je govoril z vitezom g. Viccom in ko je obhodel njih fronto. Gosp. Ráckejú omenjal je, da se nadeja, ga i v Trstu viditi. Poslovil se je od nas sè slovenskim „z Bogom“, kakor je bila Njegova prva beseda z narodom slovenska „hvala“. Pri prihodu in odhodu bil je pozdravljen od navdušene množice z gromovitim, soglasnim „živijo“, izvrstna domača godba 40 mož igrala je národno himno in krepko so vmes pokali topiči.

Kolodvor so ukusno olepšale naše 3 občine v zvezi z okoliškim poslancem g. A. Dejákom, kateri je tudi preskrbel godbo in kmetske pevce iz Ricmanj, ki so nas pozneje v njegovej gostilni pri izbornem pivu najlepše zabavali. Razumeva se, da se je tudi marsikaka rekla. A svršetek bil je precej velik kamen za „Narodni Dom“. Sl. J.

Iz Žavca 14. septembra [Izv. dop.] Konjska dirka v Žavcu 10. t. m. bila je veliko bolj obiskana, kakor lansko leto in je sploh dobro izpala. Žavski trg bil je v zastavah; takoj popoldne začeli so vozovi vkupe drdrati, plemstvo, meščanje in drugi. Na lepo pripravljenem dirkališču je bilo gotovo 2—3000 ljudij navzočnih. Dirke udeležilo se je 30 konj, rezultati bili so naslednji:

Pričetna dirka, 1 kilometer.

I. dob.:	Karel Vabič iz Št. Petra	2 min. 52 sek.
II. "	Jurij Pospert iz Kas	3 " 23 "
III. "	Bar. Whasberg iz Pake	3 " 26 "

Plemenska dirka, 2 kilometra.

I. dob.:	Jak. Janič iz Žavca	5 min. 31 sek.
II. "	J. Permozer iz Trnovega	5 " 35 "
III. "	A. Virant iz Gomilkega	5 " 50 "
IV. "	Fr. Koželj iz Št. Petra	6 " — "
V. "	Fr. Lipovšek iz Levca	6 " 10 "

Društvena dirka, 2 kilometra.

I. dob.:	A. Stanzer iz Konjic	4 min. 54 sek.
II. "	A. Mastnak iz Lehečne	5 " — "
III. "	J. Skaberne iz Celja	5 " 6 "
IV. "	F. Kameron iz Celja	5 " 20 "
V. "	A. Skaberne iz Celja	5 " 28 "

11. t. m. bilo je premiranje konj, pripeljalo se je, vštevaje sesajoča žrebota, nad 180 prav lepih

konj savinjskega plemena; napredek v savinjskeji dolini je v zadnjih letih velikansk, kar se imamo v prvi vrsti predsedniku štajerskega konjerejskega društva zahvaliti, za kar mu tukaj kličemo hvalo in srčni živio!

Premije so dobili:

Baron Whasberg iz Pake	srebrno drž. svetinjo
Franc Cukala iz Gomilkega	bronasto " "
R. baron Hackelberg iz Prebolda	priznalno dipl.
Rudolf Žuža iz Žavca	" "
Blaž Grohelnik iz Dutovelj	" "
J. Lenko iz Št. Petra	" "

Za kobile:

Jos. Piliš iz Trnovej	gld. 40
Jurij Mravljak iz Čret	" 30
Valentin Metličar iz Št. Vida	" 20
Jože Čeplak iz Čepelj	" 20
Valentin Metličar iz Št. Vida	" 20
Urša Tavčar iz Ročice	" 15
Franc Cukala iz Gomilkega	" 15
Ana Stepišnik iz Trnovej	" 15
Franc Nidorfer z Vrbja	" 15
Ant. Žogan iz Št. Vida	" 15
Franc Blatnik iz Kokarja	" 12
Jakob Kresnik iz Teharjev	" 10
Franc Okorn iz Škofje vasi	" 10
Jakob Žohar iz Konjic	" 10

Za žrebeta:

Jože Žigan iz Žavca	gld. 20
Franc Cukala iz Gomilkega	" 15
Valentin Lőšer iz Ruš	" 15
Tom. Cizej iz Prekopa	" 15
Valentin Metličar iz Št. Vida	" 15
Jož. Belaj iz Rakitovca	" 15
Anton Švab iz Št. Pavla	" 15
Anton Gabršek iz Gaberja	" 12
Jan. Tolstovršek iz Ročice	" 10
Jož. Škorjanec iz Št. Petra	" 10
Martin Kencl iz Trnovej	" 10
Anton Dreó iz Arjavasi	" 10
Franc Rojnik iz Braslovč	" 10

Pri loteriji pri dirki bile so potegnene naslednje številke: 2774, 2539, 3748, 501, 3360, 2035, 3213, 507, 2016, 2441, 3782, 3792, 1887, 624, 3878, 318, 3770, 2694, 3712. Za številke; 2057, 140, 3576, 3775, 27, 1435, 839, 929, 992, 2704, 710, 2461, 1217, 1918, 1379, se še nihče nij oglasil.

Da sta ta dva dneva tako dobro izpala, se imamo, kakor sem uže omenil, preč. g. Hauptu v prvi vrsti zahvaliti; veliko delal je tudi Žavcu zmirom prijazni svetli knez Salm, za kar mu bodi presrečna zahvala.

Na dirkališču sta posebno gg. Hausenbihler in J. Janič se trudila, za kar jima bodi izrečeno javno priznanje.

Trikratni živio in prisrečna zahvala se našim lepim Žavčankam, katere so se pri dekoriranji in pletenji vencev toliko trudile.

Iz Notranjskega 12. septembra. [Izv. dop.] Kmetijski tečaj ljudskih učiteljev na Slapu. 5. t. m. razšli so se učitelji po dokončanem kmetijskem tečaju zopet na svoja bivališča v svesti si, da so si v kmetijskem zavodu na Slapu pridobili mnogo koristnih naukov. Prijazni g. vodja R. Dolenc priporočal je gg. učiteljem pri odhodu, naj nauke, katere so si v tem zavodu pridobili, tudi vporabijo mej ljudstvom v povzdigo kmetijstva sploh, osobito pa v zboljšanje sadje- in vinoreje. Upajmo, da ti nauki padejo na plodno zemljišče in obrode dober sad na korist našemu narodu. Bog dej!

Naj p. n. bralci tudi zvedo, kaj se je tu učilo. Vespóštovani in rodoljubni g. vodja imel je nalogo predavati sadjerejo, vinorejo in kletarstvo. Reči se mora, da je on jako več strokovnjak, zraven pa učitelj, kateri ume svoje blago interesentu dobro prodati, učitelj, kateri ima pri svojem zanimivem pouku vedno mnogo vzgledov iz svoje obširne prakse pripravljenih, da pozornost slušateljev vzdrži, ali uže vturjeno zopet vzbudi. Podal je gg. učiteljem v tako kratkem času mnogo izborne in zanimive tvarine. Pristav g. G. Pirc predaval je o živinoreji, krmi, guoju, raznih zemljiščih in obdelovanji travni-

kov. Tudi on je talentiran in jako spreten učitelj; vidi se, da mu vedna skrb, poduku kolikor mogoče veliko zanimivosti pripraviti. Žalibože, da je bilo posebno njegovemu predmetu tako malo časa odločenega.

Pouk se je pričel nekaterikrat uže ob petih zjutraj in trajal z odnehljejem poldruga ure do popoldne; ta čas bil je odločen večidel le teoretičnemu, popoldne pa praktičnemu pouku, kateri je trajal večinoma od treh do sedmih zvečer. Kar se je v sadjereji, vinoreji in kletarstvu teoretično poučevalo, to se je še tisti dan tudi praktično pokazalo.

Kar se tiče hrane, stanovanja in postrežbe v zavodu, skrbel je g. vodja ves čas, da je bilo vse v redu in mislim, da je gg. slušatelje tudi zadovoljil.

O zavodu, kojega vodstvo je izročeno domoljubnemu možu jeklenega značaja, kateri v svojem poklicu deluje z veseljem v povzdigo kmetijstva na Kranjskem, slišijo se po vsej vipavski dolini in tudi v drugih krajih le pohvalni glasovi. Uzorno obdelan vrt, zasajen z najzlahnejšim drevjem raznega plemena, obširna drevesnica in krasni nogradi napravijo na vsacega obiskovalca jako prijeten vtis. Svetujem pa tudi vsacemu, kdor se za sadje- in vinorejo zanima, naj ob priliki ne štedi s časom, da pogleda ta uzgledni zavod. Trud se mu bo obilno izplačal. Želati je posebno, da bi večji posestniki zlasti po Dolenjskem pošiljali svoje sinove v ta zavod, v katerem se učenci v dvoletnem kurzu nauče zraven kmetijstva tudi še drugih znanstvenih predmetov in teh morebiti ne dosti manje, kakor v štirih nižjih razredih srednji šol. Sicer pa učenci tega zavoda, kateri ne ostanejo na svojem domu, dobe lahko prav dobre privatne službe, dostikrat še boljše, nego on, kateri so po dvanajst let trgali hlače po šolskih klopih. Naši gg. poslanci pa naj ne pozabijo tudi letos povzdigniti glasu za vstanovitev šole za druge stroke kmetijstva; morebiti so se poslancem nasprotne stranke uže letos kaj oči odprle, da se takej, vsej deželi koristni napravi, ne bodo pretivili.

Marljivima učiteljema, g. R. Dolencu in gosp. Pircu na njihovem trudu in požrtovalnosti za časa kmetijskega tečaja: najsrčnejšo hvato!

Domače stvari.

— (Presvitla cesarica) prišla je danes s posebnim dvornim iz 6 vagonov obstoječim vlakom ob 7. uri 10 minut zjutraj v Ljubljano, a nij zapustila vagon, ampak zajtrkovala je v vagonu, katerega okna pa so bila zagrnena. Zajutrek so pripravljali uže včeraj zato v Ljubljano došli kuharji. Na kolodvoru bil je g. deželni predsednik z gospo soprogo in gospodično hčerko, župan g. Grasselli in jako mnogo odličnega občinstva. Vlak odpeljal se je čez 15 minut.

— (Svarilo!) Po dunajskeji cesti pobira nek rokovnjač pušice za „Narodni Dom“. Pobral je uže dve pušici za cerkvene potrebe in jedao za „Narodni Dom“. Krčmarji pazite torej! — Županstvo Črnuče 16. avgusta 1882.

Peter Dobravec, župan.

— (Nunska cerkev) se je pretečeni mesec znotraj jako okusno prenovila. Delo je izvršil, kakor pri frančiskanskeji cerkvi, stavbeni mojster g. Faleschini.

— (Kranjsko obrtno društvo) ima svoj mesečni občni zbor v ponedeljek 18. septembra zvečer ob 1^{1/2} uri v salonu gostilne pri „Lozarji“. Dnevni red obsega: 1. Posvetovanje in sklepanje o prenapredbi načrta za novo obrtniško postavo; 2. Kako bi se zastopalo društvo pri obrtnem shodu na Dunaji; 3. Razgovor o predlogu zaradi ustanovljenja obrtnih bank; 4. Razgovor o tukajšnjih obrtnih in društvenih razmerah.

— (Občni zbor „Narodne šole“) vršil se je na predvečer slovenskega učiteljskega društva v čitalničneji dvorani v navzočnosti kakih 50 udov. Predsednik društvu c. kr. učitelj g. Fel. Stegnar opomni, da je za sklepčnost treba samo 10 članov, a danes je vsaj petero število, kar je vsekako veselo znamenje. Društvo se je ustanovilo v Idrji 1870. l., kar je bila res smela in predrzna misel,

kajti Idrija in nje okolica nij imovit kraj. Ustanovniki so bili: Gregor Žerjav, Štefan in Janez Lapajne, Ivan Rupnik in Feliks Stegnar. Leta 1872. preselilo se je društvo v Ljubljano in tu so se za isto počeli navdušeno zanimati gg. poslanci dr. Razlag in dr. Vošnjak. Dr. Razlagu se je zahvaliti, da je društvu za uspešno delovanje pridobil podporo kranjske hranilnice, katera je darovala v teku desetih let, 1200 gld., za kar jej predsednik gosp. Stegnar izreka iskreno zahvalo, potem društvu „Sokol“, katero je priredilo zabavo, ki je donesla 123 gld. dobička, in gg. profesorjema Wiesenthaler in Šuklje, gg. dr. Tavčarju in dr. Šavniku, ki so priredili znanstvena predavanja, nič manj pa g. Hribarju, zastopniku banke Slavije, kateri vsi so naklonili „Narodnej šoli“ znatne svote. Društvo šteje jako mnogo dobrotnikov, mej njimi c. kr. šolskega svetovalca dr. Močnika, kateri blagemu namenu nakloni vsako leto redno 10 gold. podpore. Vsem izjavlja predsednik presrečno zahvalo. Poročilo gospoda predsednika Stegnarja vzame zbor z veliko pohvalo na znanje. Iz poročila blagajnikovega se razvidi, da je imelo društvo 771 gld. 96 kr. dohodkov in 622 gld. 74 kr. stroškov, kateri novci izdali so se po vsem za nakup šolskega blaga in podarili revnim šolam. Premoženja ima društvo 347 gld. 52 kr. Zbor pohvalno odobri račun odbora in izreka zahvalo odboru za delovanje, posebno pa predsedniku g. Stegnarju. Vrhijo se volitve in izvoljeni so skoraj jednoglasno v odbor: Feliks Stegnar (predsednik), Andrej Praprotnik (podpredsednik), Matevž Močnik (tajnik in blagajnik), Ivan Tomšič, France Praprotnik, France Borštnik, Ivan Govekar, Henrik Podkrajšek in A. Žumer. Naj bi novi odbor tudi na dalje tako uspešno deloval na korist „Narodne šole“.

— (Hitra smrt.) Nadinženir Haida v Trstu, ki je v razstavinem vrtu uvel električno razsvetljavo, imel je predsinočnjem na strehi železnega paviljona opravek, pri katerem mu je pomagal delavec. Mej delom zgrudil se je hipom mrtev na tla. Električni tok zadela ga je, ko je hotel pritrditi kovinski žici. — (Rudolfovo.) Četrta porotna obravnava. Na klopi zatožencev sedi Martin Kranjec, 25 let star, doma iz Goriške Gore, sodnije Mokronoške, zatožen zaradi hudodelstva požiga. Martin Kranjec je bil zadnji čas premogokop v Trbovljah in je prišel 22. junija t. l. domov. Ker pa njima doma nobena od starišev, nego mačehe in očma, sprejela sta ga ta dva prav mrzlo in mu še večerje privoščila nijsta, zaradi tega je on sklenil se nad njima maščevati. Pobere svojo obleko ter gre proti kozolcu, katerega z žveplenko zažge in potem zbeži. Zapaljeni kozolec stal je kakih 11 korakov od družega stanišča, katero je bilo zaradi tega zelo v nevarnosti in katero bi bilo gotovo po požaru pokončano, če bi bila le kaka sapica. Škode je bilo okoli 50 gld. Zatoženec dejanja nij tajil in se zagovarjal, da ga je hudič zmotil. Porotniki so njim stavljena vprašanja jednoglasno potrdili in zatoženec bil je obsojen na 4 leta težke ječe poostrene vsak mesec z jednim postom.

— (Iz Vipave) se nam piše v 15. dan t. m. Včeraj usula se je mej 10. in 11. uro predpoludne čisto suha pa gosta in debela toča čez naj večji del vipavske doline. Ta toča bila je torej uže četrta letos in vzela je največji del uže dozorelega grozdja, kolikor ga je prejšnji teden še ostalo. Vipavski kmetovalci so letos glede vinske letine popolnem poškodovani, žuga jim največa bēla. Kakor se sliši, potokla je toča tudi večji del z grozdem letos prav bogato obloženega Krasa. Sam Bog vedi, bode li Vipavcem od finančne direkcije na davkih kaj odpuščeno, ali, kakor po navadi — nič.

R. D.

— (Poverjeniki banke „Slavije“) zborovali bodo v četrtek dne 21. t. m. v Ljubljani. Ti poverjeniki so: Peter Bajš, posestnik v Dvoru pri Vrbi na Koroškem; Jurij Biankini, urednik „Narodnega Lista“ v Zadru; dr. Karol vitez Bleiweis-Trstevski, deželni poslanec itd. v Ljubljani; Andrej Einspieler, deželni poslanec itd. v Celovci; J. D. Huber, posestnik v Ljutomeru; Kažimir Jelušič, občinski tajnik v Ka-

stvu; Slavoj Jenko, posestnik in trgovec v Podgradu istrskem; Ivan Murnik, tajnik trgovinsko-obrtniške zbornice v Ljubljani; Ivan Nabrgoj, državni in deželni poslanec na Proseku; Ivan Povše, ravnatelj kmetijske šole v Gorici; dr. Albin Poznik, c. kr. bilježnik v Novem mestu; Božidar Raič, župnik pri sv. Barbari v Halozah; Gašper Šorn, posestnik v Gornjej Vasi; dr. Josip Vošnjak, državni in deželni poslanec itd. v Ljubljani; Dragotin Žitnik, posestnik v Borovnici.

— (Gibanje prebivalstva l. 1881. v Avstriji.) Osrednja statistična komisija objavlja svoja opazovanja in svojo statistično tvarino za preteklo leto. Po tej bilo je v vsej Avstriji lanske leto 177.323 porok, mej temi 1531 mešanih, 138.837 katoliških, 26.047 grških, 3160 protestantovskih, 3763 židovskih, 120 brezverskih. Največ porok bilo je meseca januarja in februarja, po deželah pa v Galiciji 51.000, v Českeji 44.000, v Dolenje-Avstrijskeji 18.000, v Moravskeji 17.000. Porojenih bilo je 856.818, mej temi 22.479 mrtvorojenih. Novorojencev bilo je 714.749 zakonskih, nezakonskih 119.590. Kot dvojčeki prišlo jih je 18.675 na svet, trojčekov bilo je 301, četvorčekov pa štirje v Galiciji. Umrlo je 678.604 ljudi, 351.946 moških, 326.658 žensk. Največja umrljivost je v zimskih, najmanjša v poletnih mesecih. Več nego polovica umrlih bilo jih je pod 10 let starih. Prebivalstvo Avstrije koncem l. 1881. izračunilo se je na 22.134.954 ljudi, ki se tako razvrsté: Dolenja Avstrija 2.332.006, Gorenja Avstrija 756.916, Solnograška 163.101, Štajerska 1.209.655, Koroška 346.883, Kranjska 487.369, Trst 143.728, Goriška 210.842, Istra 288.011, Tirolska 799.287, Predarlška 107.605, Česka 5.556.218, Moravska 2.143.745, Šleska 566.072, Galicija 5.972.709, Bukovina 577.184, Dalmacija 479.119.

Ako kdo gospodov „Sokolov“ ali drugih p. n. vdeležencev slavnosti blagoslovljenja zastave „slovanskega delovskega podpornega društva“ v Trstu želi, da se mu v dan 24. t. m. preskrbi stanovanje, blagovoli naj se najdalje do 20. t. m. oglašiti pri društvenem blagajniku gosp. J. Gebi, urarji v slonovih ulicah.

Dalje opozorujemo čč. gg. Sokole še jedenkrat na današnji Sokolov „jour-fixe“ pri Virantu, h kateremu ob enem vabimo najuljudneje tudi čč. gg. pevce ljubljanske čitalnice.

V Ljubljani, v 16. dan septembra 1882. l.

Odbor „Sokola“.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

10. septembra: Marija Krepan, delavka, 65 let. — Ana Sevšek, gostija, 71 let, za starostno slabostjo. — Janez Vozu, posestnik, 45 let, za jetiko. 12. septembra: Janez Zalaznik, delavčev sin, 6 dni, za slabostjo. 13. septembra: Matevž Avber, gostič, 80 let, za starostjo. — Fran Primek, pekar, 34 let, za jetiko.

Tuji:

15. septembra.

Pri Slonu: Czajansky z Dunaja. — Schreiner iz Grada. — Klein Prage. — Blochka z Dunaja. — Podlovič iz Belgrada. Pri Malič: Mali z Dunaja. — Gidoni iz Trsta. — Socher iz Grada. — Pri avstrijskem cesarju: Thomič iz Ljubljane. — Tomš z Dunaja. — Pri bavarskem dvoru: pl. Nagy iz Trsta. — Sedlmajer z Dunaja. —

Dunajska borza

dne 16. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 80	kr.
Srebrna renta	77 „ 35	„
Zlata renta	95 „ 40	„
5% marenza renta	93 „ —	„
Akcije narodne banke	825 „ —	„
Kreditne akcije	321 „ 20	„
London	119 „ 25	„
Srebro	— „ —	„
Napol.	9 „ 45 1/2	„
C. kr. cekini	5 „ 66	„
Nemške marke	58 „ 35	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	„
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 170	„

4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	40	„
Ogrska zlata renta 6%	119	15	„
„ „ „ 4%	88	20	„
„ „ „ 5%	87	20	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	—	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	—	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	50	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	25	„
Kreditne srečke	100 gld. 175	—	„
Rudolfove srečke	10 „ 21	25	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 122	40	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	228	25	„

Tržne cene v Ljubljani

dne 16. septembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež, „	5	20
Ječmen „	4	6
Oves, „	2	60
Ajda, „	5	53
Proso, „	5	4
Koruza, „	6	80
Leča „	8	50
Grah „	8	50
Fizol „	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	50
Maslo, kilogram	—	92
Mast, „	—	86
Špeh frišen „	—	80
„ povojen, „	—	78
Surovo maslo, „	—	78
Jajca, jedno	—	2 2/3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje „	—	56
Svinjsko „	—	58
Kostrunovo „	—	28
Kokoš	—	35
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	50
Slama, „	1	42
Drva, vrda, 4 kv. metre	6	—
„ mehlka, „	4	—

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
12. septembra	ob 7. uri jutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	730-94 mm. 730-37 mm. 730-74 mm.	+15-8°C +19-0°C +14-8°C	brez- vetrije slaboten jugozahod slaboten jugozahod	oblačno oblačno deloma jasno	20-50 mm. dežja.
13. septembra	ob 7. uri jutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	728-97 mm. 727-73 mm. 727-77 mm.	+14-8°C +16-2°C +14-6°C	slaboten jugozahod slaboten burja slaboten vzhod	oblačno oblačno oblačno	20-40 mm. dežja.
14. septembra	ob 7. uri jutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	728-77 mm. 731-11 mm. 732-81 mm.	+12-8°C +15-8°C +10-4°C	slaboten jugozahod slaboten jugozahod slaboten gorenjec	oblačno deloma jasno deloma jasno	1-30 mm. dežja.
15. septembra	ob 7. uri jutraj ob 2. uri popoldne ob 7. uri zvečer	732-31 mm. 731-12 mm. 731-96 mm.	+ 8-8°C +19-6°C +15-6°C	brez- vetrije slaboten jugozahod brez- vetrije	megleno oblačno deževno	3-00 mm. dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je povsod zelo močno, vendar še precej jednakomerno pal, tako da se je razloček med maksimumom in minimumom le za spoznanje povikšal. Vetrovi so postali sploh močnejši in tudi precej spremenljivi, vendar so še prevladovali južni vetrovi. Temperatura je povsod precej močno pala in postala že podnormalna; razloček med maksimumom in minimumom se je še močnejše zravnil. Nebo je bilo skoraj povsod ali popolnoma ali pa saj deloma oblačno, vreme zelo nestanovitno, večinoma skoraj ves čas deževno.

Išče se

v kupčijskih zadevah z mešanin blagom izveden in spreten komi v prijaznej vasi na deželi poleg južne železnice na Notranjskem pod dobrimi pogoji. (598—1)

Ponudbe in natančnejša pojasnila se zvedo pri opravištvu „Slovenskega Naroda“, kamor naj se ponudbe pošljejo.

Dva dijaka

(tudi trije) iz dobre hiše sprejmo se v stanovanje in hrano; gimnazijci tudi v poduk. Kje — povč upravništvo „Slovenskega Naroda“. (594—2)

Učenec,

od 14 do 15 let star, najraje z dežele, se takoj sprejme v brivnico proti dobrimi pogoj. — Kje? zvé se pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (569—6)

200 mernikov

najlepše čiste **semenske vsebine** (resnice) se proda. Cena posameznim a gld. 3. — Če se več skup vzame, popusti se v ceni primerno.

Graščina Kaltenbrunn (Fužine)
pri **Ljubljani**.

(591—1)

Podpisani učitelj plesu naznanja čestitemu občinstvu, da uči na svojem

plesišči,

Stari trg št. 15, I. nadstropje,

poleg mnogo drugih plesov tudi „Kolo“ in „Slovanko“. Za otroke odpre poseben kurz ob vtorkih in četrkih od 5. do 6. ure zvečer.

Z odličnim spoštovanjem

Kajetan Doix,
učitelj plesu.

(577—2)

Najstarejša in največja firma

MORIC-a BUM-a
v **Brnu**

priporoča za prihodnjo sezijo:

3 metre 20 Cm., to je $4\frac{1}{8}$ vatlov prave brnske volnene robe za celo zimsko obleko, a meter po gl. 2.60 torej vkup gl. 8.32.

3 metre 20 Cm. prave brnske volnene robe iz fine volne, a meter po gl. 3.60, vkup za gl. 11.52.

Najfin. brnsko volneno robo od gld. 4.50 do gld. 8.— per meter.

2 metra 20 Cm., to je $2\frac{3}{4}$ vatlov brnske volnene robe za celo zimsko sukno, modro, rujavo, olivno in črno iz Palmerstona, Boya, Bobra ali gagkunovega mahu, a meter po gl. 5.72; zraven še 1 m. 30 cm. ali križaste ali pisane podšivke, a gl. 1.—, vkup za 1.30.

Finejša brnska robo za sukne tudi v vseh barvah, a meter od gl. 3.50 navzgor do gl. 10.—. Podšivno robo a meter od gl. 3.50 do gl. 6.—.

1 meter 20 Cm., to je $1\frac{1}{2}$ vatla moderne brnske volnene robe za hlače, per meter po gl. 3.—, stane gl. 3.60.

Finejša roba za hlače per meter po gl. 4.— do gl. 8.—.

Pravi angleški popotni plaidi, 3 m. 50 cm. dolgi in 1 m. 60 cm. široki, od gl. 3.75, gl. 5.—, gl. 5.25, gl. 8.— do gl. 18.—.

Vedno ima veliko zalogo vsakovrstnega sukna za civilno, vojaško in hvrežno obleko, sukno za cerkvene potrebe in za biljard, potem loden in meničkofe, kakor tudi vsake barve ženskega sukna po vsakršni ceni.

Naročila pošiljajo se točno proti poštnemu povzetju, **celo brez stroškov** in se embalaža ne računi. (565—3)

Št. 14.037.

Razglas.

Ker se bo čez drugi Galevec nov most napravil, bo izžanska cesta od **ponedeljka 18. do sobote 25. t. m.** za vozove zaprta, kar se v splošno vednost razglasa.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 15. septembra 1882.

Župan: Grasselli.

Resna ponudba.

Takoj se želi oženiti mož v boljših letih, ki ima v gotovem denarji 2000 gld. in v privatni službi 600 gld. plače, z gospodično od 20—32 let staro in navajeno uže kakšne kupčije, naj si bode štacune, gostilne itd.; na premoženje se ne gleda veliko, a gleda se na solidnost. Resne ponudbe in rekomandirana pisma s fotografijo naj se pošiljajo pod naslovom: **Resne ponudbe, poste restante v Rakek.** Tajnost se zagotavlja; fotografije se na zahtevanje vračajo. (597—1)

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

(506—51)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic. (561—9)

Zastop

original Howe, Singer in Wheeler & Wilson šivalnih strojev

je uže dolgo let za vso Kranjsko deželo **jedino in samo le v mojih rokah.** Teh šivalnih strojev imam zmirom v velikej izbi in v svoji prodajalnici in jih oddajam, kakor zmirom, ako se želi, za plačilo na obroke z 5 letnim jamstvom.

Zunaj ljubljanskega mesta sprejemajo moji potovalci naročila in poučujejo ob enem brezplačno.

Kar se tiče **strojev na cilindri,** imam v svoji zalogi le odlične izdelke tudi po jako nizkih cenah.

Čiščenje šivalnih strojev, kakor njih poprava, se hitro, stalno in ceno oskrbē.

FRAN DETTER,
Ljubljana, Mestni trg št. 168.

Opomba: Svila, cvirn, ovčja, bombažna in volna za plesti, igle za šivalne stroje, olja in razni aparati so zmirom v velikej izbi pripravljeni ceneji, kakor povsod drugod, zatorej prosim mnogobrojnih naročil.

Spoštovanjem

zgornji.

(563—3)

Vožni red Rudolfove železnice.

Postaje	Vlaki za osebe			Postaje	Vlaki za osebe		
	1.2.3.r.	1.2.3.r.			1.2.3.r.	1.2.3.r.	
	dopoludne	popoludne			po noči		
Iz Trbiža	11:27	5:40		Iz Zagreba	8:15	6:40	11:40
„ Rateč-Bele Peči	11:44	zvečer		„ Trsta	8:15	6:40	10:5
„ Kranjske Gore	11:59	6:17			1.2.3.r.	1.3.3.r.	1.2.3.r.
	popoludne			Iz Ljubljane, j. k.	7:5	12:25	6:30
Z Dovjega	12:22	6:45		„ Ljubljane, R. k.	7:10	12:29	6:39
„ Jesenice	12:41	7:8		„ Vižmarij	7:20	12:38	6:51
„ Javornika	12:48	7:15		„ Medvod	7:31	12:49	7:5
Iz Radovljice-Lesec	6:30	7:41		„ Loke	7:46	1:2	7:26
„ Podnarta	7:1	8:10		„ Kranja	8:3	1:18	7:49
„ Kranja	7:23	8:29		„ Podnarta	8:24	1:37	8:19
„ Loke	7:45	8:46		„ Radovljice-Lesec	8:53	2:—	8:50
„ Medvod	8:5	9:3		Z Javornika	9:15	2:19	
„ Vižmarij	8:19	9:15		„ Jesenice	9:24	2:28	
V Ljubljano, R. k.	8:30	9:24		„ Dovjega	9:45	2:46	
„ Ljubljano, j. k.	8:40	9:30		Iz Kranjske Gore	10:15	3:12	
	zvečer	po noči		„ Rateč-Bele Peči	10:30	3:26	
V Trst	6:21	9:54		„ Trbiža	10:47	3:41	
„ Zagreb	popoludne	5:2					

Novo in lepo priredjeni prostori

za

(562—5)

pekarijo v Ljubljani,

pripravi tudi za **trgovino s špecerijami**, se takoj oddajo. — Natančneje o tem se izve na **Starem trgu št. 19, I. nadstropje, v Ljubljani.**

(596—1)

Št. 13.330.

(582—3)

Razglas.

V smislu tukajšnjih mestnih pravil so:
a) račun mestne blaginice za leto 1881. in
b) računi sedmerih zakladov, ki jih mesto oskrbuje, za leto 1881.

od 10. do 24. septembra 1882

v magistratnej ekspeditnej pisarni razpoloženi, da jih vsak meščan lahko pregleda in svoje opazke po zapisniku izpove.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 5. septembra 1882.

Župan: Grasselli.

Cesarja **CIRCUS A. SCHMIDT.** Cesarja
Jožefa Jožefa
trg. trg.

Vsak dan ob $\frac{1}{8}$ uri zvečer

velika predstava

z menjajočim programom.

Ob nedeljah in praznikih

dve predstavi.

Prva ob 4. uri popoldne, druga ob $\frac{1}{8}$ uri zvečer.

K mnogobrojnemu obisku vabi

spoštovanjem

A. SCHMIDT.

Zaloga najboljših

mineralnih vodá.

Carinthia 20 kr., Franc-Josipova 26 kr., Friedrichs-Haller 35 kr., Giesshübler 35 kr., Gleichenberg 25 kr., Haller Jodwasser 35 kr., Karlsbader Mühlbrunn 40 kr., Kron-dorfer 26 kr., Marienbader Kreuzbrunn 35 kr., Pre-blauer 20 kr., Rákoczy 22 kr., Selters 30 kr.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju kupila. (451—10)

Dražba.

Prihodnji torek 19. septembra t. l. ob 9. uri
v jutro prodajalo se bo s prostovoljno dražbo **stavbeno gra-**
divo, vrata, okna, deske itd. na dvorišči **Urbasove**
hiše na Reseljevem trgu.

(600—1)

Kranjsko stavbeno društvo.

„THE GRESHAM“,
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, i Pešta, Franz-Josefsplatz 5,

v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

v hiši društva.

Društvena aktiva frank. 74,122.865.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 30. junija 1881 14,886.494-80
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) več kot 117,000.000.—
V slednji dvanajstmesecni poslovalni perijodi vložilo se je pri
društvu za 59,712.065.—
ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 28 letih
na vloženi ponudbah več kot 1,063,400.000.—
Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
pri **Val. Zeschkotu.**

(118—8)

Važno za kmetovalce!

Marsikateremu gotovo v veliko olajšavo prodajajo se tudi **na obroke** po prav
ugodnih pogojih **dobro znane**

Lanz-ove

ročne mlatilnice, slamoreznice itd.,

katerih se je v malo letih izdelalo in razpečalo **ogromno število 98 tisoč komadov**,
kar je gotovo najboljši spričevalo in priporočilo. — Tedaj na noge! Združite se po dva
ali več skupaj in ne zamudite ugodne prilike, kajti korist glede dela in časa je tolika,
da se kupljeni stroj prav kmalu sam izplača.

Pojasnila in ilustrovane cenike brezplačno razpošilja

zastopništvo in zaloga pri A. Debevcu

v Ljubljani, Rimska cesta št. 19.

(448—19)

Velika zaloga

blagajnic F. Wertheimovih

po fabriških cenah pri

Fran Detter-ju,

v Ljubljani, Mestni trg št. 168.

(564—3)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kdaj čuti zobne bolečine ima
iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu
pri Dunaji, vila Kothe.

(144—29)

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trn-**
koczyji in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, pro-
dajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

V. LOBENWEIN

fotografični atelier
v hotelu „pri slonu“.

Fotografira se vsak dan.

(63—35)

Tovarna za peči in glinaste zdelke
ANTON-a JELOČNIK-a,

(prej Fran Legat),

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 4,

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pečij,

od najprostejših do najfinejših vrst.

Dalje

štedilna ognjišča, ozaljške pri stavbah in vrtih,
cevi za stranišča, ogenj zdržujoče opeke,

sploh vse v to stroko spadajoče predmete, zagotavlja najnižje cene in solidno postrežbo.

Na zahtevanje pošlje se cenik.

(527—8)

Nouveautés

Deževnih plaščev za dame od gl. 6 do 26

Jaquetov „ „ „ „ 7 „ 42

Manteletov „ „ „ „ 8 „ 28

Ogrinjal iz pliša, tkanine in svile

od gl. 15 do 120.

Specijalitete v otroških oblekah.

Veliko zalogo

klobukov za dame

po novejši šegi

priporoča

(590—2)

M. NEUMANN,

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se točno izvrše in, kar ne bi dopadalo,
se brez ugovora premenja.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Jesenske obleke od gl. 14 do 42

„ vrhnje suknje 12 „ 32

„ hlače 4 „ 12

Zimske suknje 16 „ 50

Menčikofe iz suknà. 18 „ 54

„ „ lodna 12 „ 30

Sacco iz lodna 6 „ 10

Kožuhe za lov in dom 16 „ 20

Spalne halje 10 „ 24

Deževna ogrinjala za civil in vojake „ „ 8 „ 24

Obleke za dečke in otroke

v mnoge izbéri prodaje najcenejše

(589—3)

M. NEUMANN,

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se promptno izvedejo in, kar se ne
bi dopadalo, se brez ugovora zamenja.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.